

จุดยืนของจีนต่อบัวตกลางทางการเมืองในวิกฤตยูเครน

ในช่วงที่ผ่านมาประชาคมโลกมีความกังวลต่อความเป็นกลางและท่าทีที่จีนใกล้ชิดกับรัสเซีย ตลอดจนจนถึงความเป็นไปได้ที่จีนอาจส่งมอบอาวุธทางการทหารช่วยเหลือรัสเซีย เพื่อสู้รบในสมรภูมิยูเครน ซึ่งทางการจีนได้ปฏิเสธข้อกล่าวหาที่มาจากโดยตลอดในโอกาสครบรอบ 1 ปี ความขัดแย้งระหว่างรัสเซีย-ยูเครน ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์จึงขอเสนอจุดยืนทางการเมืองของ 12 ข้อที่รัฐบาลจีนได้ประกาศเน้นย้ำ เพื่อคลี่คลายวิกฤตยูเครน ผ่านเว็บไซต์ของกระทรวงการต่างประเทศจีน เมื่อวันที่ 24 ก.พ.66

1) **เคารพอธิปไตยของทุกประเทศทุกฝ่ายจะต้องปฏิบัติ** ตามกฎหมายระหว่างประเทศที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล รวมถึงวัตถุประสงค์และหลักการของกฎบัตรสหประชาชาติอย่างเคร่งครัด อำนาจอธิปไตย เอกราช และบูรณภาพแห่งดินแดนของทุกประเทศจะต้องได้รับการยึดถืออย่างมีประสิทธิภาพ ทุกประเทศไม่ว่าใหญ่หรือเล็ก แข็งแกร่งหรืออ่อนแอ รวยหรือจน ล้วนเป็นสมาชิกประชาคมระหว่างประเทศที่เท่าเทียมกัน ทุกฝ่ายควรร่วมกันรักษาบรรทัดฐานพื้นฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและปกป้องความยุติธรรมและความยุติธรรมระหว่างประเทศ ควรส่งเสริมการใช้กฎหมายระหว่างประเทศอย่างเท่าเทียมกันและเหมือนกัน ในขณะที่ต้องปฏิเสธสองมาตรฐาน

2) **ละทิ้งความคิดแบบสงครามเย็น** ความมั่นคงของประเทศไม่ควรถูกดำเนินการโดยผู้อื่น ความมั่นคงของภูมิภาคไม่ควรทำได้โดยการเสริมกำลังหรือขยายกลุ่มทางทหาร ผลประโยชน์และข้อกังวลด้านความมั่นคงที่ถูกต้องตามกฎหมายของทุกประเทศจะต้องได้รับการดำเนินการอย่างจริงจังและได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสม ไม่มีวิธีแก้ปัญหาง่ายๆ สำหรับปัญหาที่ซับซ้อน ทุกฝ่ายควรปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ของความมั่นคงร่วมกัน ครอบคลุม ร่วมมือ และยั่งยืน และคำนึงถึงสันติภาพและเสถียรภาพในระยะยาวของโลก ช่วยกันสร้างสถาปัตยกรรมความมั่นคงของยุโรปที่สมดุล มีประสิทธิภาพ และยั่งยืน ทุกฝ่ายควรต่อต้านการแสวงหาความมั่นคงของตนเองโดยแลกกับความมั่นคงของผู้อื่น ป้องกันการเผชิญหน้าของกลุ่ม และทำงานร่วมกันเพื่อสันติภาพและเสถียรภาพของทวีปยูเรเชีย (Eurasia Continent)

3) **ยุติการสู้รบ** ความขัดแย้งและสงครามไม่มีใครได้ประโยชน์ ทุกฝ่ายต้องมีเหตุผลและใช้ความยับยั้งชั่งใจ หลีกเลี่ยงการจุดไฟและความตึงเครียดซ้ำเติม และป้องกันไม่ให้วิกฤตทวีความรุนแรงมากขึ้นหรือถึงขั้นควบคุมไม่ได้ ทุกฝ่ายควรสนับสนุนรัสเซียและยูเครนในการทำงานในทิศทางเดียวกันและเริ่มการเจรจาโดยตรงอีกครั้งโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เพื่อค่อยๆ ลดระดับสถานการณ์ลงและบรรลุข้อตกลงหยุดยิงอย่างครอบคลุมในท้ายที่สุด

4) **กลับมาสู่โต๊ะการเจรจาสันติภาพต่อ** การเจรจาเป็นทางออกเดียวที่เป็นไปได้สำหรับวิกฤตยูเครน ความพยายามทั้งหมดที่เอื้อต่อการยุติวิกฤตอย่างสันติจะต้องได้รับการสนับสนุนประชาคมระหว่างประเทศควรยึดมั่นในแนวทางที่ถูกต้องในการส่งเสริมการพูดคุยเพื่อสันติภาพ ช่วยฝ่ายต่าง ๆ ในความขัดแย้งเปิดประตูสู่ข้อตกลงทางการเมืองโดยเร็วที่สุด และสร้างเงื่อนไขในเวทีสำหรับการเริ่มการเจรจาใหม่ จีนจะยังคงมีบทบาทที่สร้างสรรค์ในเรื่องนี้

5) **การแก้ไขวิกฤตการณ์ด้านมนุษยธรรม** มาตรการทั้งหมดที่เอื้อต่อการบรรเทาวิกฤตด้านมนุษยธรรมจะต้องได้รับการสนับสนุนและสนับสนุนการดำเนินงานด้านมนุษยธรรมควรเป็นไปตามหลักการของความเป็นกลาง และประเด็นด้านมนุษยธรรมไม่ควรถูกทำให้เป็นเรื่องการเมือง ความปลอดภัยของพลเรือนต้องได้รับการปกป้องอย่างมีประสิทธิภาพ และควรจัดตั้งเส้นทางเพื่อมนุษยธรรมสำหรับการอพยพพลเรือนออกจากพื้นที่ที่มีความขัดแย้งจำเป็นต้องมีความพยายามในการเพิ่มความช่วยเหลือ

ด้านมนุษยธรรมในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง ปรับปรุงเงื่อนไขด้านมนุษยธรรม และให้การเข้าถึงด้านมนุษยธรรมที่รวดเร็ว ปลอดภัย และไม่ถูกกีดขวาง โดยมีเป้าหมายเพื่อป้องกันวิกฤตด้านมนุษยธรรมในระดับที่ใหญ่ขึ้น สหประชาชาติควรได้รับการสนับสนุนในบทบาทการประสานงานในการส่งความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมไปยังเขตความขัดแย้ง

6) การปกป้องพลเรือนและเชลยศึก (POWs) ภาคของความขัดแย้งควรปฏิบัติตามกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศอย่างเคร่งครัด หลีกเลี่ยงการโจมตีพลเรือนหรือสิ่งอำนวยความสะดวกของพลเรือน ปกป้องผู้หญิง เด็ก และเหยื่ออื่นๆ ของความขัดแย้ง และเคารพสิทธิขั้นพื้นฐานของเชลยศึก จีนสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเชลยศึกระหว่างรัสเซียและยูเครน และเรียกร้องให้ทุกฝ่ายสร้างเงื่อนไขที่เอื้ออำนวยมากขึ้นสำหรับจุดประสงค์นี้

7. การรักษาโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ให้ปลอดภัย จีนต่อต้านการโจมตีด้วยอาวุธต่อโรงไฟฟ้านิวเคลียร์หรือโรงงานนิวเคลียร์เพื่อสันติอื่นๆ และเรียกร้องให้ทุกฝ่ายปฏิบัติตามกฎหมายระหว่างประเทศ รวมถึงอนุสัญญาว่าด้วยความปลอดภัยทางนิวเคลียร์ (Convention on Nuclear Safety - CNS) และหลีกเลี่ยงอุบัติเหตุนิวเคลียร์ที่มนุษย์สร้างขึ้นอย่างเด็ดขาด จีนสนับสนุนสำนักงานพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (IAEA) ในการแสดงบทบาทที่สร้างสรรค์ในการส่งเสริมความปลอดภัยและความมั่นคงของโรงไฟฟ้านิวเคลียร์เพื่อสันติ

8) ลดความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ ห้ามใช้อาวุธนิวเคลียร์ และห้ามทำสงครามนิวเคลียร์ การคุกคามหรือการใช้อาวุธนิวเคลียร์ควรได้รับการต่อต้าน การแพร่กระจายของนิวเคลียร์จะต้องได้รับการป้องกันและหลีกเลี่ยงวิกฤตการณ์นิวเคลียร์ จีนต่อต้านการวิจัย การพัฒนา และการใช้อาวุธเคมีและชีวภาพของประเทศใด ๆ ไม่ว่าในกรณีใด ๆ

9) อำนวยความสะดวกในการส่งออกธัญพืช ทุกฝ่ายจำเป็นต้องดำเนินการตามโครงการ Black Sea Grain Initiative ที่ลงนามโดยรัสเซีย ตุรกี ยูเครน และ สหประชาชาติ อย่างเต็มที่ และมีประสิทธิภาพในลักษณะที่สมดุล และสนับสนุนสหประชาชาติ ในการมีบทบาทสำคัญในเรื่องนี้ ความคิดริเริ่มความร่วมมือด้านความมั่นคงทางอาหารทั่วโลกที่เสนอโดยจีนเป็นทางออกที่เป็นไปได้สำหรับวิกฤตอาหารโลก

10) ยุติการคว่ำบาตรฝ่ายเดียว การลงโทษฝ่ายเดียวและแรงกดดันสูงสุดไม่สามารถแก้ปัญหาได้ ซึ่งรังแต่จะก่อให้เกิดปัญหาใหม่เท่านั้น จีนต่อต้านการคว่ำบาตรฝ่ายเดียวที่ไม่ได้รับอนุญาตจากคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ประเทศที่เกี่ยวข้องควรหยุดใช้การคว่ำบาตรฝ่ายเดียวและ ยุติการใช้เขตอำนาจรัฐนอกดินแดนในทางมิชอบกับประเทศอื่นๆ เพื่อให้ช่วยลดระดับ

วิกฤตยูเครนและสร้างเงื่อนไขสำหรับประเทศกำลังพัฒนาเพื่อให้เศรษฐกิจเติบโตและทำให้ชีวิตของประชาชนดีขึ้น

11. การรักษาเสถียรภาพของอุตสาหกรรมและห่วงโซ่อุปทาน ทุกฝ่ายควรรักษาระบบเศรษฐกิจโลกที่เป็นอยู่อย่างจริงจัง และต่อต้านการใช้เศรษฐกิจโลกเป็นเครื่องมือหรืออาวุธเพื่อจุดประสงค์ทางการเมือง ซึ่งจำเป็นต้องมีความพยายามร่วมกันเพื่อบรรเทาการลุกลามของวิกฤตและป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านพลังงาน การเงิน การค้าอาหารและการขนส่ง และบันทึกการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก

12) การส่งเสริมการฟื้นฟูหลังวิกฤตความขัดแย้ง ประชาคมระหว่างประเทศจำเป็นต้องใช้มาตรการเพื่อสนับสนุนการฟื้นฟูหลังความขัดแย้งในเขตความขัดแย้ง จีนพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือและมีบทบาทที่สร้างสรรค์ในความพยายามนี้

บทวิเคราะห์

ข้อเสนอดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงท่าทีและบทบาทเชิงรุกของจีนในการดำเนินนโยบายทางการทูตซึ่งต่างจากในอดีต โดยเฉพาะในประเด็นเรื่องความขัดแย้งที่จีนจะไม่ค่อยวางตำแหน่งตัวเองในความขัดแย้งซึ่งอาจจะมาจากความไม่พร้อมทางกำลังอำนาจทางเศรษฐกิจ การเมืองและการทหาร ซึ่งปัจจุบันจีนค่อนข้างมีความพร้อมทางกำลังอำนาจของประเทศในด้านต่างๆ ล่าสุดจีนประสบความสำเร็จในการเป็นโซ่ข้อกลางในการรื้อฟื้นความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างซาอุดีอาระเบียและอิหร่านที่เคยมีความขัดแย้งกันตลอดมา ซึ่งจะเป็นแนวโน้มที่ดีต่อการเกิดสันติภาพในตะวันออกกลางและส่วนอื่น ๆ เช่น วิกฤติในยูเครนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

การดำเนินบทบาทเชิงสร้างสรรค์ต่อการแก้ปัญหาเห็นว่ามีความสำคัญเพื่อให้วิกฤตความขัดแย้งต่างๆ เกิดความคลี่คลาย โดยอาเซียนควรนำแนวทางการดำเนินบทบาทเชิงสร้างสรรค์ต่อการแก้ปัญหาในภูมิภาค ไม่สร้างเงื่อนไขต่อประเทศที่มีปัญหาความขัดแย้ง ให้ความสำคัญต่อการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และการมีเวทีพูดคุยหารือต่อปัญหาความขัดแย้ง ซึ่งไทยและกองทัพควรดำเนินการสนับสนุนการแก้ปัญหาและดำเนินบทบาทเชิงสร้างสรรค์ เริ่มจากการสร้างเวทีพูดคุยในหัวข้อที่มีความร่วมมือและได้ประโยชน์ร่วมกัน (Positive Agenda) และมีบทบาทนำในการเป็นสะพานเชื่อม (Bridge) ต่อความร่วมมือในเชิงบวกดังกล่าว

อ้างอิง

https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/zxxx_662805/202302/t20230224_11030713.html